

## Lecția 4

### De ce sunt drepturile omului importante?

De ce avem nevoie de o legislație a drepturilor omului pentru a-i proteja pe cei vulnerabili?<sup>14</sup>

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Obiective de învățare</b> | <p>Elevii sunt capabili să analizeze:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– aspectele care apar atunci când oameni cu valori și moduri de viață diferite încearcă să trăiască împreună;</li> <li>– motivele pentru care instrumentele internaționale referitoare la drepturile omului au fost elaborate, în special în cazul în care indivizii și comunitățile sunt vulnerabili/e.</li> </ul>                                                                                                            |
| <b>Sarcinile elevilor</b>    | <p>Elevii:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– se angajează în analiza critică și prioritizarea situațiilor;</li> <li>– au discuții cu joc de roluri între părțile adverse;</li> <li>– elaborează principiile cheie bazate pe jocul de roluri și le compară cu secțiunile corespunzătoare din ECHR;</li> <li>– comparară scenariul cu exemple reale de abuzuri ale drepturilor omului din țara lor;</li> <li>– elaborează prezentări pentru alți elevi despre elementele selectate ale ECHR</li> </ul> |
| <b>Resurse</b>               | <p>Copii ale scenariului legat de insulă (Fișa de lucru 3.4.pentru elevi).<br/> Copii ale cartonașelor cu situații pentru fiecare grup restrâns (Fișa de lucru 3.5. pentru elevi).<br/> Elemente cheie ale drepturilor omului (Fișa de lucru 3.6. pentru elevi).<br/> Coli mari de hârtie și materiale decorative, după cum este necesar, pentru prezentarea finală.</p>                                                                                                                                        |
| <b>Metode</b>                | <p>Gândire critică.<br/> Discuție.<br/> Negociere.<br/> Prezentare în grup</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

### Casetă de informații

Convenția Europeană a Drepturilor Omului a fost introdusă pentru a proteja drepturile persoanelor ale căror drepturi fundamentale, de exemplu, dreptul la viață, la libertate religioasă sau la justiție în temeiul legii, au fost refuzate. Toate guvernele care sunt membre ale Consiliului Europei au convenit să respecte articolele Convenției în ceea ce privește cetățenii lor. Fiecare țară trebuie să raporteze comunității internaționale cu privire la situația drepturilor omului specifică acesteia. Cetățenii individuali pot face plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazul în care consideră că țara ai cărei cetățeni sunt le refuză drepturile omului. O țară poate depune, de asemenea, o plângere împotriva altei țări cu privire la încălcări ale drepturilor omului, dar acest lucru nu se întâmplă foarte des.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului a fost atent modelată pe Declarația Universală a Drepturilor Omului, care a fost introdusă după genocidurile din al doilea război mondial.

<sup>14</sup> Bazată pe o lecție elaborată de Citizenship Foundation, Londra.

## Lecția

Profesorul se referă la „cartonașele cu roluri” (fișa de lucru 3.4. pentru), atunci când prezintă scenariul și cele două grupuri implicate în jocul de roluri. În primul rând, profesorul descrie insula, eventual cu ajutorul unei hărți pe tablă, și descrie apoi locuitorii insulei, care au trăit acolo de generații.

Profesorul spune apoi clasei că un alt grup a sosit și vrea să se instaleze pe insulă. El este foarte diferit de locuitorii insulei. Profesorul descrie coloniștii și modul lor de viață și apoi împarte clasa în două jumătăți. O jumătate din grup va juca rolul locuitorilor insulei, iar cealaltă jumătate vor fi coloniștii. Există două moduri posibile de a discuta aceste aspecte (a se vedea metodele 1 și 2 de mai jos). Pentru clasele obișnuite să joace roluri, utilizați metoda 1. Pentru clasele obișnuite să lucreze în moduri mai formale, utilizați metoda 2.

### Metoda 1: joc de roluri

Elevii lucrează în perechi. Unul dintre ei preia rolul locuitorului insulei și unul pe cel al colonistului. Ei trebuie să ia în considerare fiecare dintre situațiile descrise pe cartonașele mici din punctul de vedere al propriului popor. Ei vor intra în negocieri cu alte persoane (presupunând că limba nu reprezintă o barieră). Ei ar trebui să încerce să pună de acord asupra următoarelor:

- a) Care sunt problemele cele mai grave pentru oamenii lor?
- b) Ce vor să obțină din negocieri?

Apoi, profesorul cere perechilor de locuitori ai insulei și perechilor de coloniști să stea împreună. Ei vor juca un rol - întâlnirea celor două popoare în încercarea de a determina un acord cu privire la ambele chestiuni și liniile directe pentru viitor.

Amintiți celor două grupuri înainte de a începe discuțiile că locuitorii insulei nu pot fi complet fericiți până coloniștii nu părăsesc insula, pentru că întregul lor mod de viață poate fi amenințat. Pe de altă parte, coloniștilor le place acest loc nou și pot fi pregătiți să folosească forța pentru a rămâne aici.

Cereți fiecărui grup de patru elevii să fie de acord în primul rând cu cele mai grave probleme cu care se confruntă grupurile și să se ocupe de ele în ordinea gravității, lucrând de la cele mai grave la cele mai puțin grave probleme, după cum permite timpul.

### Metoda 2: Discuție orientată

Acest exercițiu se face cel mai bine folosind jocul de rol, dar poate merge destul de bine pentru elevii neobișnuiți cu jocul de rol. Jumătate din clasă va analiza situațiile din punctul de vedere al locuitorilor insulei și cealaltă jumătate din punctul de vedere al coloniștilor. Fiecare situație este descrisă din două puncte de vedere. Lucrând în perechi, elevii decid care sunt cele mai grave probleme și încearcă să se gândească la cel mai bun mod de rezolvare a fiecărei probleme din propriul punct de vedere. Amintiți-le că există o cale „ideală” sau „corectă” de rezolvare a fiecărei probleme, dar realitatea (și istoria) sugerează că o parte și-ar putea impune voința mai mult decât cealaltă, din cauza unui dezechilibru de putere.

Profesorul conduce discuția referitoare la fiecare situație, adoptând un punct de vedere asupra problemei și apoi solicitând celuilalt grup puncte de vedere opuse. Profesorul încearcă să negocieze un acord între cele două grupuri. Fiecare discuție ar putea fi condusă de o pereche din fiecare parte care să vină în fața clasei pentru a vorbi despre problemă așa cum o văd ei. O variantă a acestei metode este ca perechile să discute fiecare situație, una reprezentând locuitorii insulei și alta coloniștii.

### Discuție de final pentru metoda 1 și 2

Dezbateți cu elevii situațiile pe care le-au discutat cu ajutorul următoarelor întrebări:

- Au fost negocierile ușoare sau grele? De ce?
- A obținut fiecare grup ce vroia din negocieri?
- Ce grup care a ieșit cel mai bine din negocieri? De ce?

- A avut un grup mai multe drepturi morale în fiecare situație decât celălalt?
- Care este viitorul probabil pentru cele două grupuri pe insulă?
- Ce ar putea împiedica dominația unui grup asupra celuilalt?
- Elaborați o listă de reguli sau principii care ar putea ajuta cele două grupuri să co-existe pașnic pe insulă.

Comparați această listă a clasei cu elementele cheie ale drepturilor omului (a se vedea fișa de lucru 3.6. pentru elevi). Care dintre aceste articole ar putea ajuta în a preîntâmpina ca oameni precum proprietarii insulei să își piardă pământul, modul lor de viață și drepturile lor fundamentale ale omului? Profesorul subliniază faptul că acest tip de situație a apărut de mai multe ori în istorie, de exemplu, atunci când coloniștii britanici au colonizat Australia sau europenii au colonizat America de Nord și de Sud. În acel moment, nu exista nicio legislație internațională în vigoare referitoare la drepturile omului și au avut loc multe acțiuni care au încălcat drepturile omului ale popoarelor indigene. Situații similare au loc în continuare, de exemplu, în cazul în care triburile sud-americane sunt deposedate de pământurile lor, deoarece companii internaționale fac exploatare miniere sau forestiere.

### **Celebrând importanța drepturilor omului**

Ca exercițiu final în această unitate, profesorul le cere elevilor (în grupuri) să selecteze unul din drepturile omului existente în Convenția Europeană, care a fost discutat în cursul acestei unități. Apoi elevii fac un banner care afișează acest drept și pregătesc o prezentare cu privire la importanța acestuia. Elevii ar putea desena unele scene din jocul de roluri al locuitorilor insulei pentru a ilustra problemele dramatice. Acestea ar putea fi prezentate clasei, grupului anual sau chiar întregii școli. În acest fel, unitatea de învățare poate duce la un proiect de follow-up, dacă timpul permite și elevii sunt interesați. A se vedea lecția 4 din unitatea de învățare 7 (media) cu privire la modul de a planifica un astfel de proiect în clasă.